

27.9.2018

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi
annukka.ronka@vm.fi

Lausuntopyyntöne 16.8.2018

Poikkeusoloihin varautumista rahoitusosalalla koskevan lainsäädännön tarkistaminen

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Kilpailu- ja kuluttajavirastolta lausuntoa poikkeusoloihin varautumista rahoitusosalalla koskevan lainsäädännön tarkistamista valmistelleen työryhmän työryhmämuistiosta. Työryhmä ehdottaa luottolaitoslain, maksulaitoslain, sijoituspalvelulain ja sijoitusrahastolain varautumisvelvollisuutta koskevia säännöksiä täsmennettäväksi siten, että näiden säännösten mukaiset valmistelut ja toimenpiteet tarkoittavat keskeytymättömän toiminnan kannalta välttämättömien tietojärjestelmien ja tietovarastojen ylläpitämistä Suomessa.

Työryhmän esittämän sääntelyn tavoitteena on varmistaa yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen kannalta kriittisten rahoitusmarkkinapalveluiden jatkuvuus myös sellaisessa tilanteessa, jossa varautumisvelvollisten yritysten ulkomailta sijaitsevien tietojärjestelmien tai palvelutuotannon käytettävyys estyy. Työryhmän esittämät varajärjestelmät otettaisiin käyttöön sellaisessa kriisitilanteessa, jossa tietoliikenneyhteydet Suomesta muihin maihin ovat katkenneet.

Taloudellinen kilpailu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (jäljempänä KKV) pitää lähtökohtaisesti tärkeänä, että Suomessa arvioidaan rahoitusmarkkinainfrastruktuurin haavoittuvuutta sekä kehitetään rahoitusalan valmiuksia erilaisten kriisitilanteiden varalta. Työryhmämuistiossa esitettyjen arvioiden mukaan varajärjestelmien rakentaminen kuitenkin edellyttäisi Suomessa rahoitusalan toimijoilta merkittäviä kertainvestointeja sekä vuosittaisia ylläpitokustannuksia, millä voi KKV:n näkemyksen mukaan olla sääntelytaakkaa kasvattavia sekä alalle tulon kynnystä nostavia vaikutuksia. Lisäksi KKV kiinnittää huomiota siihen, että velvoite varajärjestelmien rakentamiseen ei koskisi ulkomailta käsin Suomeen rahoituspalveluja tarjoavia yrityksiä, mikä lisäisi entisestään näiden yritysten kilpailuetua Suomessa toimiviin rahoituspalvelujen tarjoajiin nähden.

Edellä mainituin perustein KKV katsoo, että asiassa tulisi vielä laatia perusteellinen vaikutusarviointi sen suhteen, onko työryhmän ehdottamalla kansallisten varajärjestelmien käyttöönotolla merkittäviä vaikutuksia kilpailuolosuhteisiin erilaisten rahoitusalan toimijoiden välillä. KKV:n näkemyksen mukaan rahoitusalan kriisivalmiuksia tulisi kehittää siten, ettei luoda tarpeettoman raskasta sääntelyä suhteessa muihin EU-maihin eikä suhteessa siihen mikä on välttämätöntä kansallisten turvallisuustavoitteiden saavuttamiseksi.

27.9.2018

Kuluttajan asema

Työryhmämuistion mukaan luottolaitosten tulisi käytännössä kyetä turvaamaan perusmaksupalvelut kaikissa oloissa, sisältäen näiden palveluiden tuottamiseen tarvittavat menettelyt. KKV huomauttaa, että valtioneuvoston asetusluonnoksesta rahoituslalla turvattavista palveluista ja tehtävistä jää luottolaitoksen osalta asetuksen 2 §:stä puuttumaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 6 a §:n mukainen talletuspankin velvollisuus tarjota vahva sähköinen tunnistuspalvelu perusmaksutiliasiakkaalleen, jos se tarjoaa sitä muille asiakkaille.

Myöskään säännösehdotuksen yksityiskohtaisissa perusteluissa ei tuoda esille, että sähköinen vahva tunnistuspalvelu voisi kuulua varautumisvelvollisuuden piiriin. Digitalisoituvassa toimintaympäristössä tosiasialliset ja yhdenvertaiset mahdollisuudet käyttää sähköistä vahvaa tunnistusvälinettä korostuvat ja ovat kuluttajien toimintamahdollisuuksien kannalta keskeisiä myös yhteiskunnan vakavissa häiriötilanteissa tai poikkeusoloissa.

Kirsi Leivo
pääjohtaja

Jussi Pääkkönen
erikoistutkija